

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ

พ.ศ. ๒๕๑๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ในแต่ละจังหวัด ให้มีทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดมีรายการตรงกับทะเบียนที่ราชพัสดุกกลาง

สำหรับในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์เป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด

ในจังหวัดอื่น ให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำและรักษาทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัด”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปแทน

กา
ที่
จร
จ

“ข้อ ๔ ที่ราชพัสดุในท้องที่จังหวัดใดที่ยังไม่ได้สำรวจรายการเพื่อขันทะเบียนที่ราชพัสดุกกลาง ให้กรมธนารักษ์ทำความตกลงกับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น เพื่อสำรวจรายการขันทะเบียนที่ราชพัสดุกกลาง

ท
๕
นา
บ
ธ

เมื่อกรมธนารักษ์ได้ดำเนินการขันทะเบียนที่ราชพัสดุกกลางตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งราชพัสดุจังหวัดเพื่อลงทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดให้ถูกต้องตรงกัน”

รา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปแทน

ก
จ

“ข้อ ๖ ในกรณีที่มีการรังวัดตามประมวลกฎหมายที่ดิน ในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น เป็นผู้ดำเนินการสำรวจรังวัด ให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ระวางชี้แนวเขตที่ดินและลงนามรับรองแนวเขตที่ดิน ส่วนในจังหวัดอื่น ให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติการดังกล่าวร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ปกครองดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น

อ
เ
พ
ก
ป

การขอรางวัล การขอให้พิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ หรือ การขอให้ตรวจสอบเนื้อที่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับที่ดินซึ่งเป็น ทรัพย์สินในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์เป็นผู้ยื่นคำขอ ส่วนใน จังหวัดอื่น ให้เป็นหน้าที่ของราชพัสดุจังหวัด

ข้อ ๗ ในกรุงเทพมหานคร ให้กรมธนารักษ์เป็นผู้จัดทำบัญชี หนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินและเก็บรักษาหนังสือสำคัญ นั้นไว้ในที่ปลอดภัย ส่วนในจังหวัดอื่น ให้ราชพัสดุจังหวัดเป็นผู้จัดทำ บัญชีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินและเก็บรักษาหนังสือ สำคัญนั้นโดยฝากคลังจังหวัดไว้ในลักษณะที่พอ

ข้อ ๘ ให้มีการตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินซึ่งเป็นที่ ราชพัสดุอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายตามข้อ ๕ และข้อ ๖ และ ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ให้ จ่ายจากงบประมาณของกรมธนารักษ์”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“ข้อ ๑๑ ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งขอใช้ทรัพย์สินตามข้อ ๑๐ เพื่อ ประโยชน์ในทางราชการได้ตามที่จำเป็นและสมควร

เมื่อได้รับคำขอแล้ว ให้กรมธนารักษ์พิจารณาและแจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นซึ่งขอใช้ที่ราชพัสดุทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควร ให้ขยายกำหนด เวลาดังกล่าวออกไปได้แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตซึ่งไม่อาจตกลงกันได้ ระหว่างผู้ขอใช้กับกรมธนารักษ์ ให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุวินิจฉัย ชขาด”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรมใด ปลุกสร้างอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุหรือในที่ดินอื่น ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขันทะเบียนที่ ราชพัสดุ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการตัดแปลงหรือต่อเติม อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาทด้วย”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ส่งคืนที่ราชพัสดุ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ
- (๒) มิได้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุตามที่ได้รับอนุญาต
- (๓) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับอนุญาต
- (๔) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต หรือ
- (๕) เข้าครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาต

ก่อน

ในกรณีตาม (๑) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่เลิกใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น

ในกรณีตาม (๒) และ (๓) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันครบกำหนดสามปีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ แต่ถ้ายังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบก่อนครบกำหนดเวลาที่ต้องส่งคืนไม่น้อยกว่าหกเดือน ตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนด กำหนดเวลาสามปีตามวรรคนี้ ถ้าเป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุไว้ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

ในกรณีตาม (๔) และ (๕) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้นจากกรมธนารักษ์ แต่ถ้า

กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นนั้น ยังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งดังกล่าว”

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๓ ทวิ และข้อ ๑๓ ตริ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

“ข้อ ๑๓ ทวิ ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ให้ใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์เป็นอย่างอื่นผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ก่อน

ข้อ ๑๓ ตริ ในกรณีที่มามีปัญหาเกี่ยวกับการคืนที่ราชพัสดุหรือการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ และกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ได้ ให้กรมธนารักษ์เสนอข้อโต้แย้งต่อคณะกรรมการที่ราชพัสดุเพื่อวินิจฉัยขาด”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“ข้อ ๑๔ ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ดูแลและบำรุงรักษา

เส
ท
อ
ห
ที่
เ
ก
ถ
ส
อ
ค
ย
ร
ช
แ
จ
น
ห

ที่ราชพัสดุเสมอด้วยวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง และจะต้อง
อนุญาตให้ผู้แทนของกรมธนารักษ์เข้าตรวจทรัพย์สินที่ได้รับอนุญาตให้ใช้
หรือครอบครองเป็นครั้งคราวในเวลาและระยะอันควร

ในกรณีที่ปรากฏว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครอง
ท้องถิ่นใด มิได้ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ จนเป็นเหตุให้เห็นได้ว่าจะ
เกิดความเสียหายต่อที่ราชพัสดุนั้น ให้กรมธนารักษ์แจ้งให้ผู้ใช้หรือ
ครอบครองที่ราชพัสดุจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ
ถ้าผู้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุดังกล่าวไม่จัดการ โดยไม่มีเหตุผลอัน
สมควร กรมธนารักษ์จะเรียกที่ราชพัสดุนั้นคืนก็ได้

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๘)
ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครอง
ท้องถิ่น ซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครองที่ราชพัสดุ ประสงค์จะ
รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ให้ขออนุญาตต่อกรม
ธนารักษ์ก่อน เมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบด้วย เว้น
แต่การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยไม่ต้อง
ขออนุญาตจากกรมธนารักษ์ แต่เมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์
ทราบ คือ

- (๑) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบ

ห้าปี

- (๒) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ราชการไม่ได้
- (๓) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวกับราชการล้มทางทหาร
- (๔) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมเพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่แทนตามที่ได้รับงบประมาณ

การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนหรือวัสดุรื้อถอนให้กระทำโดยวิธีประมูลขาย ในกรณีที่ประมูลขายไม่ได้ ให้ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นตามที่กรมธนารักษ์จะเห็นสมควร โดยอนุโลมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ แต่ถ้าจำเป็นจะต้องนำวัสดุรื้อถอนไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ต้องได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ก่อน

เงินที่ได้จากการขายตามวรรคสองให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้นำความในข้อ ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ ทวิ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ ทวิ ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นแสวงไว้ แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยให้เช่าเป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องเป็นการให้เช่าตามข้อ ๑๖ (๑) (๒) (๔) และ (๕)

การให้เข้าตามวรรคหนึ่ง ถ้ามิใช่เป็นการกระทำโดยกรมธนารักษ์ ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นดังกล่าว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมจากกรมธนารักษ์หรือส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี”

ข้อ ๑๑ ในกรณีท่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การปกครองท้องถิ่นได้เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไปแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

สมหมาย ฮุนตระกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่คณะกรรมการที่ราชพัสดุเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับการปกครองดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ การใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุเสียใหม่ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ในการจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้